

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Brno, Kamínky 5

Adresa: Kamínky 5/368, 634 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 376

Termín konání inspekce: 1. - 4. prosinec 2003

Čj.:	12-1115/03-11070
Signatura:	ol2cx107

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti na 1. a 2. stupni základní školy vzhledem ke sledovaným předmětům a schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech: český jazyk a matematika, na 2. stupni základní školy v předmětech: český jazyk a cvičení z českého jazyka, anglický jazyk, společenské vědy (dějepis, občanská a rodinná výchova), přírodní vědy (matematika, fyzika) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Městská část Brno-Nový Lískovec, Oblá 75a, 634 00 Brno. Podle údajů v aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje základní školu s kapacitou 720 žáků, školní družinu s kapacitou 200 žáků a školní jídelnu s kapacitou 700 jídel. Výkaz o základní škole ke dni 30. 9. 2003 uvádí 21 tříd se 472 žáky. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č.j.: 16847/96-2 a Základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků č.j.: 16333/96-22-21.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Při kontrole osobních spisů 27 učitelů bylo zjištěno, že podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje 10 pedagogů. I když se ředitel snažil v přidělených úvazcích využít kvalifikaci pedagogického sboru co nejlépe, četnější nedostatky byly zjištěny v 1.- 5. ročníku, kde vyučuje 6 učitelů se vzděláním pro vyšší stupeň školy. Na druhém stupni je přidělení úvazků sledovaných předmětů lepší. Výjimku tvoří výuka anglického jazyka, kde ze čtyř učitelů pouze jeden vystudoval příslušný obor. Obě výchovné poradkyně dosud nezhájily kvalifikační studium.

Všichni pracovníci jsou seznámeni s koncepčními záměry. K jejich uskutečnění volí vedení školy kromě tradičních forem spolupráce také účast na workshopech. Společnou analýzou diskutované problematiky a hledáním nejúčinnějších postupů k jejímu řešení je posílena spoluodpovědnost zaměstnanců za dílčí výsledky práce školy. Její provoz a pracovní náplň blíže definují *Organizační řád*, *Pracovní plán pro školní rok 2003/2004* a podrobně zpracované další vnitřní předpisy. Kompetence a pracovní povinnosti zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Vztahy mezi nimi a jednotlivými úseky objasňuje přehledné organizační schéma. Pružná komunikace zaměstnanců s vedením školy probíhá osobním kontaktem, elektronickou poštou a prostřednictvím porad. Informační systém funguje velmi dobře.

Vedení nových učitelů probíhá převážně ústní výměnou zkušeností na úrovni metodických komisí, výchovného poradenství a drogové prevence. Na plánované kontrolní činnosti participuje ředitel se svou zástupkyní. Hospitační činnost je v současnosti zaměřená

na uplatňování efektivních metod a forem práce a psychohygienu výuky. Dřívější četnost hospitací byla nízká, v letošním školním roce se mírně zvýšila. Závěry z kontrolní činnosti jsou se zaměstnanci projednávány a zobecňovány na pedagogických radách. Přijatá konkrétní opatření cíleně směřují ke zlepšení zjištěného stavu. Personální rozvoj školy je podložen *Grafickou diagnózou* zahrnující současný počet pedagogů, jejich vzdělání, léta praxe, profesní zařazení a složení. Z ní vychází vedení školy při promýšlení personální strategie. Pozitivním zjištěním je výrazné snížení průměrného věku pedagogů a prohloubení spolupráce obou stupňů školy, výchovného poradenství i drogové prevence. Vedení školy sleduje a výrazně umožňuje zaměstnancům jejich profesní růst v souladu se stanovenými prioritami.

Demokratické prvky řízení jsou uplatňovány i v oblasti hodnocení práce. Zaměstnanci se podílí na hodnotících kritériích a jsou vedeni k zamyšlení nad kvalitou svých dílčích výsledků. Rámcové sebehodnocení je součástí jednání pedagogických rad, metodických komisí, výchovného poradenství i drogové prevence. Komplexní hodnocení školy je zveřejněno prostřednictvím *Výroční zprávy* vždy za uplynulý školní rok.

Velmi dobrá úroveň personálních podmínek podporuje efektivní vzdělávání a výchovu v souladu se schválenými učebními dokumenty.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola se nachází v sídlišti na rozhraní městské a přírodní části. Okolní rozlehlý travnatý areál je využíván žáky mimo jiné o přestávkách a v odpoledních hodinách školní družinou. Nachází se zde také hřiště, doskočiště a běžecká dráha na 60 metrů. Uprostřed budovy bylo obnoveno prostorné atrium, rovněž využívané školní družinou i k příležitostné výuce. Tenisové stoly a koberce, umístěné v zákoutích chodby, přispívají k relaxaci žáků hlavně o přestávkách. Veškeré venkovní i vnitřní prostředí je čisté a estetické.

Třídy, dílny, cvičná kuchyňka a odborné pracovny angličtiny, informatiky, fyziky a chemie s laboratoří jsou účelně zařízeny. Součástí některých učeben a kabinetů je funkční didaktická technika. Výuka je zabezpečena učebnicemi, pracovními sešity, pomůckami a přiměřeným množstvím dalších zdrojů informací. Dvě tělocvičny využívá v době po vyučování také veřejnost. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami slouží vlastní pracovna a řada kompenzačních pomůcek. Pravidelní čtenáři využívají služeb knihovny. Školní družina nemá plně k dispozici vlastní prostory.

Vedení školy sleduje stav materiálně technických podmínek. Požadavky příslušných předmětových komisí na jejich zlepšení respektuje a dle finančních možností realizuje.

Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek podporuje efektivní realizaci vzdělávacího programu vzhledem ke schváleným učebními dokumentům.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola č.j.: 16847/96-2 s výjimkou třetího ročníku, kde na žádost rodičů probíhá výuka skupiny žáků podle učebního plánu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků č.j.: 16333/96-22-21. Žáci s vývojovými poruchami učení jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů. Provázanost vzdělávacích programů je organizačně, materiálně i personálně zajištěna účelně.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s individuálními potřebami žáků.

Škola respektuje platné učební dokumenty v plném rozsahu. Úprava učebního plánu vzhledem k podmínkám školy je provedena účelně. Využití disponibilní dvouhodinové dotace v 8. a 9. ročníku je v souladu s Metodickým pokynem č.j.: 31172/2002-22. Výuka volitelných předmětů je zařazena od 7. ročníku. Rozšířená výuka cizích jazyků na 1. stupni probíhá v souladu s učebním plánem č.j.: 16 333/96-22-21. Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány a realizovány. Reálná výuka probíhá podle platného rozvrhu hodin a osnov. Povinná dokumentace je vedena. Průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. *Výroční zpráva o činnosti školy* za školní rok 2002/2003 obsahuje všechny zákonem požadované údaje. Zveřejněním osobních údajů bez souhlasu zákonných zástupců žáků byl porušen zákon o ochraně osobních dat.

Výuka je zajištěna v souladu s učebními dokumenty vzdělávacích programů.

Kontrola učebních dokumentů probíhá průběžně. Je součástí hospitací, sledování zápisů učiva v třídních knihách a jednání metodických komisí. Vedení školy případné nedostatky se zaměstnanci konzultuje a ve spolupráci s nimi přijímá opatření k jejich odstranění v nejbližším možném časovém období.

Kontrola plnění učebních osnov je účinná.

Skladba rozvrhu hodin, vyjma dvou drobných nedostatků, odpovídala psychohygienickým požadavkům. Nepřípustné naopak bylo krácení polední přestávky z šedesáti na deset minut skupiny žáků devátého ročníku. Porušení platné normy se opakovalo jednou týdně ve čtvrtek mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.

Všem žákům i učitelům je dostupný *Vnitřní řád školy*, který uvádí jejich povinnosti i práva. Některé nesprávné formulace byly po konzultaci s vedením školy operativně opraveny. Pracovní řády jsou podrobně zpracovány pro všechny odborné učebny a zveřejněny.

Zákonní zástupci jsou o chování a prospěchu svých dětí informováni pomocí webových stránek, třídních schůzek, žákovských knížek a deníčků. Nástěnky včetně informačních tabulí na chodbách a ve třídách školy poskytují potřebné aktuální údaje.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství i prevence sociálně-patologických jevů jsou kvalitně personálně i materiálně zajištěny. Obě výchovné poradkyně prvního a druhého stupně sice nesplňují kvalifikační studium, ale přistupují k dané problematice velmi zodpovědně a chybějící vzdělání kompenzují častou účastí na seminářích a kurzech. Výchovná poradkyně prvního stupně navíc uplatňuje svou odbornost speciální pedagogiky k nápravě vývojových poruch učení žáků. Pro mladší žáky organizuje dyslektickou a logopedickou poradnu. Na druhém stupni, v rámci povinné hodinové dotace českého jazyka, je vyčleněna jedna hodina, kdy pedagog pracuje odděleně se žáky jednoho ročníku vyžadujícími individuální přístup. Výchovné poradkyně participují s učiteli na zpracování individuálních vzdělávacích programů pro integrované žáky, spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou a podle potřeby se speciálně-pedagogickým centrem, místním odborem péče o dítě i jinými institucemi. Svolávají výchovné komise za účelem řešení závažných přestupků žáků. Ve vyšších ročnících je věnována pozornost profesnímu poradenství. K pozitivům poradensko-preventivního systému školy patří účinná vnitřní spolupráce i komunikace s rodiči prostřednictvím konzultačních hodin. Metodická prevence podporuje otevřený dialog učitelů se žáky a peer aktivisty vyškolenými z vlastních devátých tříd. Odhaluje a v nedávné

době řešila problémy žáků se záškoláctvím a požívání návykových látek. V současnosti se zaměřuje na prevenci uvedených jevů v rámci výuky, prostřednictvím jednorázových aktivit i pravidelného zapojení žáků do mimoškolních zájmových činností. Činnost obou úseků probíhá v souladu s *Plánem výchovného poradenství* a *Minimálním preventivním programem*. Odpovědné pracovnice pravidelně vyhodnocují účelnost realizovaného programu ve vztahu ke zdravému rozvoji žáků.

Výchovné poradenství s primární prevencí přispívají ke zlepšení výchovy a vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

Český jazyk a matematika

Hospitace proběhly ve všech třídách v osmi hodinách českého jazyka a pěti hodinách matematiky. Výuka byla z hlediska konkrétně stanovených vzdělávacích a výchovných cílů velmi pěkně promyšlená a naplánovaná. V přípravě učitelé zohlednili věk žáků, jejich individuální vzdělávací potřeby, rozsah učiva i jeho návaznost. Negativem plánování v obou předmětech bylo formální zpracování tematických plánů.

Výuka se vyznačovala věcnou i odbornou správností. Chybějící pedagogická a odborná způsobilost šesti učitelů neovlivnila kvalitu vzdělávání.

Vyučování probíhalo v čistých a podnětných učebnách, vhodně vybavených vzhledem k cílům výuky a činnostem žáků. Názorné učební pomůcky posloužily ke snazšímu pochopení nového učiva. Vhodně byla zařazena práce s učebnicemi, pracovními sešity a kopírovanými učebními texty, přizpůsobenými individuálním potřebám žáků za účelem procvičení učiva.

K efektivní výuce přispělo využití účinných metod a organizačních forem práce. Jejich časté střídání aktivizovalo žáky a poutalo jejich stálou pozornost. Metody s frontálními učebními činnostmi byly stejně efektivní jako skupinové aktivity, týmová práce žáků, kooperace ve dvojicích, popřípadě využití prvků dramatizace. Naopak nedostatkem v organizaci výuky bylo podcenění psychohygienických zásad v oblasti unavitelnosti žáků. Jenom ojediněle učitelé zařadili relaxační techniky fyzického, dechového a hlasového cvičení včetně zpěvu k odstranění únavy.

Všichni učitelé dokázali žáky pěkně motivovat příklady ze života dětí, dospělých nebo zvířat, vhodnou četbou textu nebo nahrávkou z magnetofonu. Motivace výrazně napomáhala k úspěšnosti žáků, podněcovala je k týmové spolupráci a podpořila jejich zájem o učení.

Výukový efekt byl převážně vysoký. Účelně se dařilo využít čas při posílení role žáků tím, že vyjadřovali běžně svůj názor a konfrontovali své postoje se stanovisky spolužáků a učitelů. Ve skupinových činnostech se učili také novým sociálním rolím, kdy se dělili o kompetence, respektovali se navzájem, pomáhali si a prezentovali výsledky práce.

Učitelé ústní pochvalou žáky povzbuzovali většinou v průběhu celé hodiny. Výsledky výuky vždy analyzovali, ale pouze ve vztahu ke všem žákům. Přestože bylo ústní hodnocení málo adresné a téměř neindividualizované, vždy bylo pozitivně laděné a mělo příznivý vliv na kvalitu výuky. Naopak při kontrole deníčků a žakovských knížek žáků vyplynulo, že sdělení o průběhu vzdělávání a výchovy adresovaná rodičům nejsou vždy přínosná pro posilování pozitivních vztahů mezi rodiči a školou.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání se vyznačovaly i přes dílčí negativa velmi dobrou úrovní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy

Český jazyk a cvičení z českého jazyka

Hospitace pokryly všechny ročníky a učitele. Dlouhodobé plánování výuky v souladu s učebními osnovami koordinuje předmětová komise. Bezprostřední příprava učitelů byla svědomitá. Pozornost věnovali vytčení cílů, obsahové a metodické náplni hodin. Méně často promýšleli diferencované činnosti žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby. Obsah volitelného předmětu cvičení z českého jazyka nebyl správně pojat ve složce mluvnice, kde částečně nahrazoval učební osnovy povinného předmětu.

S výjimkou jednoho pedagoga, který má kvalifikaci pro střední školy, učitelé splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tím pozitivně ovlivnili kvalitu vzdělávání.

Výuka probíhala v kmenových třídách sice prostorných a estetických, ale pro předmět nemotivujících. Jejich vybavení umožňovalo splnit vzdělávací cíle. Výběr a rozsah pomůcek, ve více než polovině sledovaných hodin, odpovídal charakteru probírané látky. Většina žáků prokázala pohotovou orientaci v učebnicích a jazykových příručkách. Často a ochotně pracovali s učebními texty a názornými pomůckami připravenými učiteli. Ojediněle, ale účelně, byla zařazena didaktická technika.

Vyučovací čas se dařilo efektivně využít. Zejména úspěšní a snaživí jednotlivci se při častém frontálním opakování a vyvozování nové látky aktivně do výuky zapojovali. Méně pravidelné uplatnění nacházeli žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Při samostatné práci se žáci soustředili, pracovali podle vlastního tempa, výsledky prezentovali a dobře zdůvodňovali. Ve dvojicích nebo skupinových činnostech využívali učebnice i jiné informační zdroje. O správnosti postupů mezi sebou diskutovali, učili se respektovat rozdílné názory spolužáků a společně se sjednotit na závěrech, které mluvčí skupin úspěšně zveřejňovali. Poměrně vysoké pracovní nasazení ve většině hodin bylo na úkor důsledného dodržování zásad psychohygieny, zejména prospěchově slabších žáků.

Učitelé více než na počátku hodin motivovali žáky průběžně zajímavými úkoly, výchovným využitím učiva, problémovými otázkami i netradiční organizací hodin. Úspěšnější talentovaní žáci se dobře uplatňovali a často sklízeli ocenění za výsledky své práce. Naopak pozornost ostatních žáků v závěru hodin klesala a projevovala se dílčí nekázní.

Ve všech hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra. Žáci dobře reagovali při stručných odpovědích na jednoznačně kladené otázky. Obtížněji se vyjadřovali při aplikaci učiva v širších souvislostech. Ojediněle v hodinách literární výchovy a cvičení z českého jazyka, po předchozí domácí přípravě, prokázali velmi dobrou úroveň mluveného projevu.

V průběhu výuky byli žáci často slovně hodnoceni a někdy klasifikováni. Méně učitelé oceňovali jejich pokrok vzhledem k individuálním dispozicím. V závěru menší části hodin se žáci podíleli spolu s učiteli na shrnutí závěrů probíraného učiva vzhledem k vytčeným cílům. Jen zřídka však měli možnost hodnotit zajímavost a užitečnost průběhu vzdělávání, úspěšnost spolužáků a zamyslet se nad výsledky vlastní práce.

Průběh a výsledky vzdělávání v obou předmětech měly velmi dobrou úroveň.

Anglický jazyk

Obsah i rozsah vzdělávání vycházel z požadavků učebních osnov. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je plánováním zajištěna. V bezprostřední přípravě pedagogů byl patrný jejich zodpovědný přístup k práci. Vytčené vzdělávací cíle odpovídaly standardu vzdělávání.

Anglický jazyk na druhém stupni vyučují čtyři učitelky. Dvě nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a pouze jedna vystudovala učitelství přiděleného předmětu. Přesto byla výuka kvalitní.

Probíhala převážně ve dvou jazykových učebnách a částečně v kmenových třídách. Zvláště jedna odborná učebna byla vkusně a esteticky vyzdobena. Na rozdíl od kmenových tříd byly obě vybaveny dostatečným množstvím názorných materiálů a pomůcek.

Nové učivo bylo probíráno v přiměřeném rozsahu a srozumitelným způsobem. Velmi často zařazovaná skupinová práce a práce ve dvojicích rozvíjela vědomí žáků pro vzájemnou pomoc a toleranci. Žáci využívali dostatečný prostor pro rozvoj svých komunikativních dovedností v cizím jazyce, protože výuka probíhala jenom v angličtině. Pracovali se školními pomůckami, slovníky a kopírovanými materiály připravovanými učiteli. Ve dvou hodinách převažovala písemná činnost. V důsledku toho komunikovali minimálně a převážně česky. Účinné a originální relaxační prvky přispívaly k dobré psychohygieně všech žáků.

K motivaci a získání pozornosti žáků přispěly časté pochvaly a průběžné oceňování výsledků práce. Motivačním prvkem bylo také zřízení anglické knihovny v jazykové učebně, kterou žáci aktivně využívají. Shrnutí učiva, závěrečnému zhodnocení práce třídy i jednotlivců nebyl v závěru hodin vymezen potřebný čas.

Učitelky byly pro žáky příkladem svým anglickým projevem a kultivovaným vystupováním. Respektovaly osobnost žáka, snažily se o komunikaci odpovídající věku a možnostem jednotlivců. Atmosféra hodin byla pracovní a přátelská. Výjimkou byly hodiny, jejichž kvalitu nepříznivě ovlivnila tréma a stres vyučující.

I když kvalita vzdělávání měla ve sledovaných hodinách odlišnou úroveň, celkový průběh s výsledky výchovy a vzdělávání byl hodnocen jako velmi dobrý.

Společenské vědy (dějepis, občanská a rodinná výchova)

Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla zodpovědná. Ve většině hodin stanovili vhodně cíl vzdělávání, avšak ne vždy ho konkretizovali a rozvíjeli v rámci jednotlivých dovedností žáků. Také se často nepodařilo v závěru hodin zhodnotit míru jeho dosažení.

Převážná část výuky předmětů je vedena učiteli, kteří splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Absence kvalifikovanosti dvou vyučujících neměla negativní vliv na kvalitu a průběh vzdělávání. V jedné hodině byly zaznamenány odborné chyby, i když vyučující naopak požadavky odborné a pedagogické způsobilosti splňoval.

Výuka probíhala převážně v kmenových třídách, jen jednou v odborné učebně s vhodným využitím didaktické techniky. Velmi zdařilá byla práce s materiály připravenými učitelkou a použitými v rámci jednotlivých pracovních skupin. Vhodné učebnice nebyly naopak vždy plně při práci žáků využívány. Učitelé doplňovali učivo různými texty a obrázkovým materiálem. Velmi podnětná byla v některých hodinách práce s encyklopedií i pracovními pomůckami vyrobenými žáky k tématu právě probíraného učiva dějepisu. Práce žáků k současným nebo dříve probíraným tématům, zveřejněné na nástěnkách v některých třídách, měly kladný vliv na estetiku učebny i vytvoření podnětné atmosféry při opakování a shrnutí předešlého učiva.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly efektivním využitím forem a metod práce. Málo se projevil individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména v tempu písemného projevu. Učivo bylo prezentováno srozumitelně, s maximální snahou o aktivní zapojení žáků do výuky. Vhodně byl využit řízený rozhovor, diskuse a výklad. V jedné z hodin občanské výchovy si žáci sami stanovovali pravidla diskuse, kterými se řídili. Samostatně pak vyvozovali v průběhu výuky závěry učiva se zápisem na tabuli a do sešitů. Při samostatné a skupinové práci řešili zadané problémové úkoly nebo vyhledávali odpovědi na otázky.

Při výkladu nového učiva učitelé vycházeli z vlastních životních zkušeností i zkušeností žáků. Upozorňovali na souvislosti s předchozím učivem a funkčně využívali mezipředmětové vztahy. V četných hodinách tempo výuky a vhodná motivace aktivizovaly žáky. Vyjma dvou hodin měla vstupní motivace vždy značnou odezvu a výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře.

Bylo zřetelné, že žáci jsou vedeni k vyjádření vlastního názoru. O probírané učivo projevovali zájem, byli vhodně podněcováni k aktivitě a zapojovali se do činnosti. Komunikace byla založena na otevřenosti a vzájemném respektování. Ve dvou již zmíněných hodinách se nedařilo motivovat žáky k získávání komunikativních dovedností důsledně.

Hodnocení a klasifikace byly přiměřené. Zejména slovní hodnocení a kladné povzbuzování žáků mělo vliv na jejich přístup k výuce a aktivitě při samostatné práci. Sebehodnocení žáků nebylo v žádné hodině součástí výuky, ojediněle se dařilo zařadit vzájemné hodnocení práce skupin.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání byla velmi dobrá.

Přírodní vědy (matematika a fyzika)

Výuka obou předmětů, s výjimkou fyziky v osmé třídě, byla hospitována ve všech ročnících a učitelů. Probíhala podle učebních osnov v návaznosti tematických celků. Zpracované plány pro výuku fyziky byly doplněny laboratorními pracemi a jejich časový harmonogram byl plněn. Vzdělávací cíle jednotlivých hodin se dařilo realizovat, výchovné cíle učitelé opomíjeli, ale příležitostně vhodně využili mezipředmětové vztahy.

Výuka byla kvalitně zajištěna. Jen jeden učitel nesplňoval pedagogickou způsobilost pro druhý stupeň základní školy. Tato skutečnost nesnižovala úroveň vzdělávání, protože vyučování probíhalo věcně a odborně správně.

Vzhled kmenových tříd méně podněcoval žáky k učivu matematiky. Hodiny fyziky proběhly v odborné učebně. Tamní uspořádání žákovských lavic, stejně jako v kmenových třídách, nevytvářelo dostatečné podmínky k činnostem žáků v rámci běžné výuky. Odborná učebna je však vhodně vybavena demonstračním stolem, videem, meotarem, funkčním zatemněním a jinými pomůckami, které vytváří estetické a podnětné učební prostředí. K laboratorní práci žáci využívají účelně vybavenou chemickou laboratoř. V obou předmětech žáci pracovali s učebnicemi a školními sešity. Výuka fyziky byla vhodně doplněna záběry z videokazety, naopak využití meotaru v matematice nepřineslo potřebný efekt.

Organizaci výuky učitelé promýšleli, ale aktivní činnosti žáků v matematice zařazovali jen ojediněle. Žáci často pracovali samostatně v lavicích nebo u tabule pod přímým vedením učitele. Ve fyzice byly využity demonstrační i žakovské pokusy. Žáci objevovali a následně popisovali sledovaný jev. Na přípravě pomůcek a jejich úklidu se však většinou nepodíleli, protože neměli ještě zažitá pravidla práce při činnostní výuce. V závěru hodin pod vedením učitele byli schopni provést shrnutí učiva. Měli možnost relaxace na rozdíl od většiny hodin matematiky, kde obdobné činnosti vedly k pasivitě a snížení pozornosti.

Vyučující motivovali žáky na začátku i v průběhu hodin. Aplikace teoretických znalostí v praxi a uplatnění mezipředmětových vztahů s chemií a informatikou podporovaly aktivní učení a posilovaly jejich zájem o výuku. Výrazné zpestření podpořila také klasifikovaná písemná práce a zařazení zdařilého cvičení, kdy žáci moderovali navozenou situaci jak ji znají z televizního zpravodajství.

Rozvoj komunikativních dovedností probíhal převážně nahodile. Ve fyzice se žáci často dotazovali, prokazovali dobré znalosti a informovanost. Podíleli se aktivně na zápisu nového učiva. Menší zájem projevovali v matematice a věcné otázky k probíranému tématu nekladli. Byli vedeni k vzájemnému respektování a dodržování dohodnutých pravidel.

Malá pozornost byla v převážné části hodin věnována průběžnému hodnocení žáků a jejich pochvale. Klasifikace byla objektivní a před žáky zdůvodněná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání žáků má škola vypracovaný systém písemných kontrolních prací z různých předmětů, zejména českého jazyka a matematiky. Ty jsou zadávány pravidelně před ukončením klasifikace. Standardizované srovnávací testy využívá příležitostně. Velmi dobrou úroveň má pravidelné sledování úspěchů žáků v rozmanitých olympiádách a soutěžích zveřejňovaných ve *Výroční zprávě*.

Vyhodnocování výsledků výchovy a vzdělávání probíhá pravidelně na jednání metodických komisí a pedagogických radách. Úsek výchovného poradenství závčas odhaluje příčiny špatného prospěchu a nevhodného chování žáků a přijímá opatření k nápravě. V důsledku toho škola vykazuje jen nízký počet neúspěšných žáků. Zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání taktéž poskytuje dlouhodobé sledování výsledků žáků v přijímacím řízení na střední školy. Důsledně udělovaná opatření k posílení kázně pozitivně ovlivňují nízkou četnost jednání výchovných komisí jak vzhledem k počtu žáků, tak rizikovosti vnějšího prostředí, v němž se škola nachází.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve *Zřizovací listině* ze dne 14. 12. 2001 plně korespondují s údaji uvedenými v *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* č.j.: BM0005/228 s účinností od 10. 5. 2000.
- Již pravidelně je realizovaná ve spolupráci s MŠ Čtvrtě edukativně-stimulační skupina pro žáky předškolního věku pod názvem *Těšíme se do školy*. Jedná se o přípravu dětí s horšími adaptačními schopnostmi na školní docházku společně s jejich rodiči. Celkem deset lekcí probíhá rozděleně, prvních 5 lekcí v prostorách MŠ, druhá polovina na ZŠ Kamínky 5. Činnost skupiny vznikla z iniciativy základní školy. Dosahuje velmi dobrých výsledků, proto se setkává s pozitivním ohlasem rodičů.
- V rámci výchovy ke vzájemné toleranci a prohloubení komunikace mezi dětmi různých etnik uspořádala ZŠ Kamínky ve spolupráci s Nadací Naše dítě, Diecézní charitou Brno a Středoevropským časem multikulturní školu v přírodě. Zúčastnilo se jí 34 žáků ZŠ a 6 dětí arménské, gruzinské a běloruské národnosti z Pobytového střediska pro uprchlíky v Zastávce. Činnost směřovala ke vzájemnému poznávání národních kultur, uprchlické problematice a respektování práv dětí. Slavnostním ukončením školy v přírodě byla vernisáž výstavy výtvarných prací dětí spojená s ochutnávkou národních jídel.
- Tradičně škola organizuje pro žáky celou řadu školních i mimoškolních kulturních, sportovních, dopravních, ekologických, preventivních a dalších aktivit. V uplynulém školním roce získali žáci 1. místo v obvodním, městském i krajském kole vybíjené a 1. místo v *Běhu brněnské mládeže*. Velké pozornosti veřejnosti se těší *Vánoční jarmark*, kde žáci školy v předvánočním období prezentují veřejnosti výsledky svých rukodělných dovedností.
- V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se škola zapojila do celostátního vzdělávacího projektu *Dokážu to? (Škola jinak, Trvalá obnova školy)*. Nové poznatky, aplikované na podmínky školy, přispívají k jejímu rozvoji.
- Školní jídelna zajišťuje pestrou, hodnotnou a chutně připravenou stravu žákům, zaměstnancům i jiným subjektům v čistém a estetickém prostředí. Kontrolou bylo zjištěno, že pracuje kvalitně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 ze dne 30. 9. 2003*
2. *Zřizovací listina ze dne 14. 12. 2001*
3. *Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. 9. 2000*
4. *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 10. 5. 2000 č.j.: BM0005/228*
5. *Jmenování ředitele Mgr. Pavla Petra do funkce č.j.: ŠÚ 1161/97/KŘ s platností od 1. 7. 1997*
6. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003*
7. *Personální diagnóza pro školní rok 2003/2004*
8. *Rozvaha o koncepci dalšího rozvoje Základní školy Kamínky 5, Brno-Nový Lískovec, Brno, 1977*
9. *Strategické cíle dalšího rozvoje školy, závěrečná práce vzdělávacího cyklu "Trvalá obnova školy" vypracovaná v březnu 2003 v rámci celostátního vzdělávacího projektu "Dokážu to?"*
10. *Osobní plán ředitele školy pro školní rok 2003/2004*
11. *Týdenní plány práce ve školním roce 2003/2004*
12. *Plán hospitací pro školní rok 2003/2004*
13. *Tematické plány sledovaných předmětů, 2003/2004*
14. *Tematický plán nápravy dyslexie a dysortografie*
15. *Individuální plány výchovy a vzdělávání integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004*
16. *Pracovní plán školy pro školní rok 2003/2004*
17. *Plán pedagogických rad a třídních schůzek, 2003/2004*
18. *Plány výchovného poradenství, 2003/2004*
19. *Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2003/2004*
20. *Zápisy z předmětových komisí a metodických sdružení prvního stupně, 2003/2004*
21. *Záznamy o práci ve volitelných a nepovinných předmětech a zájmových útvarech, 2003/2004*
22. *Záznamové listy hospitací ředitele školy a zástupkyně ředitele školy, 2002/2003*
23. *Přehled kontrolní činnosti dle jednotlivých měsíců za školní rok 2003/2004*
24. *Seznam žáků doporučených k integraci, 2003/2004*
25. *Zprávy z psychologických vyšetření*
26. *Reedukační program*
27. *Pracovní náplně pracovníků ZŠ Kamínky 5, 2003/2004*
28. *Seznamy žáků Základní škola, Brno, Kamínky 5, 2003/2004*
29. *Zápisy z kontrolní činnosti vedení školy, 2003/2004*
30. *Vnitřní mzdový předpis*
31. *Přehled uskutečněného DVPP, 2002/2003*
32. *Minimální preventivní program ZŠ Kamínky 5 pro školní rok 2003/2004*
33. *Hodnocení minimálního preventivního programu, 2002/2003*
34. *Příkaz ŘŠ k pověření pracovníka plněním úkolů v oblasti školní prevence sociálně patologických jevů*

35. *Deník preventisty*
36. *Přehled učebnic a pomůcek pro speciálního pedagoga*
37. *Úkoly výchovného poradce pro školní rok 2003/2004*
38. *Hodnocení výsledků práce výchovného poradenství za uplynulý školní rok 2002/2003*
39. *Zápisy z jednání výchovného poradce ve školním roce 2003/2004*
40. *Evidence odeslaných přihlášek žáků na střední školy ve školním roce 2002/2003*
41. *Zápisy z jednání výchovných komisí 2002/2004*
42. *Pravidla hodnocení a klasifikace žáků*
43. *Pravidla klasifikace a hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami*
44. *Seznam žáků s výukovými a výchovnými problémy, 2003/2004*
45. *Organizační řád ze dne 2. 9. 2003*
46. *Pracovní řád*
47. *Školní řád ze dne 1. září 1997, doplněn a schválen na pedagogické radě dne 2. září 2003 na dobu neurčitou*
48. *Provozní řád*
49. *Řády odborných učeben*
50. *Směrnice č.1: Příkaz ředitele školy k zajištění výkonu dozoru nad žáky*
51. *Směrnice č. 3: Udělování výchovných opatření*
52. *Povinnosti a práva pracovníků školy*
53. *Kritéria přidělování nenárokových složek platu, 2003/2004*
54. *Inspekční zpráva České školní inspekce č.j.:127 280/99-11081*
55. *Rozvrh hodin a přestávek*
56. *Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků všech tříd za školní rok 2003/2004*
57. *Třídní knihy IX. A,B za školní rok 2002/2003*
58. *Záznamy z pedagogický rad*
59. *Zápisy z porad*
60. *Protokoly o konání zkoušek stanovených právními předpisy*
61. *Osobní dokumentace žáků s postižením podle § 28 odst. 1 , při zachování povinné mlčenlivosti o těchto údajích*
62. *Knihy úrazů*
63. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků osobní čísla: 6100, 6200, 8803, 8134, 15049, 19861, 114, 24407, 24908, 28524, 32700, 33060, 38327, 121, 42760, 46650, 48100, 49920, 60000, 32831, 78985, 111, 82152, 84302, 85928, 112, 98367.*
64. *Protokoly a záznamy o provedených kontrolách*
65. *Vzorek písemných prací žáků ve školním roce 2003/2004*
66. *Vzorek žákovských knížek a deníčků žáků ve školním roce 2003/2004*
67. *Učební plány realizované školou v období 2000/2004*
68. *Podkladová inspekční dokumentace*
69. *Hospitační záznamy ČŠI*
70. *Dotazník ředitele školy před inspekcí*
71. *Rozdělení úvazků pedagogických pracovníků*

72. Zázpis z jednání o zjištěných skutečnostech při státní kontrole pořízený v průběhu inspekce mezi ředitelem školy a Českou školní inspekcí ze dne 1. – 4. 12. 2003
73. Pracovní náplň ředitele školy ze dne 8. března 1999
74. Sanitační řád
75. Kronika školy
76. Směrnice o svobodném přístupu k informacím na ZŠ Kamínky, platná ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Převažující podíl kvalifikovaných učitelů pozitivně ovlivnil úroveň výuky. Účelné delegování pravomocí na vedoucí pracovníky podporuje jejich aktivitu a odpovědnost za činnost a výsledky svěřených úseků. Vypracované vnitřní předpisy jsou až na malé výjimky v souladu s platnými právními předpisy a určují žádný chod školy. Zaměstnanci se učí novým metodám týmové spolupráce v rámci dalšího vzdělávání a workshopů k aktuální problematice. Rezervy byly zjištěny v rozsahu a systému kontrolní činnosti realizované vedením školy.

Prostory školy i její vybavení jsou efektivně využívány pro školní povinnosti i mimoškolní činnosti. Vedení školy podle finančních možností průběžně materiální podmínky zlepšuje.

Učební plány byly školou plně dodrženy a učební osnovy plněny. V organizaci výchovně-vzdělávacího procesu byly zjištěny jen drobné nedostatky. Na vysoké úrovni pracuje výchovné poradenství a drogová prevence. Pozornost je věnovaná problémovým žákům i profesnímu poradenství. Smyslem prevence sociálně patologických je účelné posílení výchovné složky povinných předmětů jednorázovými aktivitami i vhodným využitím volného času bohatou zájmovou činností, kterou žáci rádi navštěvují.

Průběh a výsledky vzdělávání se vyznačovaly efektivní výukou, příznivou atmosférou, aktivitou žáků a jejich dobrými znalostmi i dovednostmi. Výsledky práce žáků škola sleduje, ale systém vlastní sebeevaluace zatím propracovaný nemá. Vytváří podmínky pro osobnostní rozvoj žáků. Upevňuje jejich zdravý životní styl, pozitivně je orientuje a všestranně rozvíjí jejich kladné vlastnosti i sociální kompetence.

Od poslední inspekce uskutečněné v říjnu 1999 došlo ke zlepšení úrovně vzdělávání na prvním stupni a v českém jazyce, společensko-vědních a přírodovědných předmětech na druhém stupni základní školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková
Členové týmu	Mgr. Ladislava Hodonská

Mgr. Vladimíra Rybářová

Mgr. V. Rybářová, v. r.

Mgr. Zdeňka Vladíková

Mgr. Z. Vladíková, v. r.

PaedDr. Petr Zábranský

PaedDr. P. Zábranský,
v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Jiří Koc
Miroslava Šustáčková

V Brně dne 19. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. prosince 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Pavel Petr, ředitel školy

Mgr. P. Petr, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-06	12-1011/04-952
Zřizovatel	2004-01-06	12-1011/04-952
Rada školy		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.